

УДК: 378.147:[615.1/.2+615.45]:615.15-057.85

ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ ТА КОСМЕТОЛОГІЇ ПРОВІЗОРАМ-МАГІСТРАНТАМ

д. мед. н., Білай І. М., к. мед. н. Рибалко Т. П., Михайлюк Є. О., к. мед. н., Красько М. П., к. фарм. н., Демченко В. О., к. фарм. н. Остапенко А. О.

Запорізький державний медичний університет, Україна, м. Запоріжжя

Викладання клінічної фармації та косметології магістрантам зі спеціальності «Технологія парфумерно-косметичних засобів» вимагає постійного вдосконалення освітнього процесу та чіткої відповідності навчальним планам та робочій програмі цієї дисципліни. В статті наведені дані щодо організації навчального процесу з клінічної фармації та косметології провізорам-магістрантам.

Ключові слова: клінічна фармація, косметологія, магістратура.

Белай И. М., Рибалко Т. П., Михайлюк Е. О., Красько Н. П., Демченко В. О., Остапенко А. А. Преподавание клинической фармации и косметологии провизорам-магистрантам / Запорожский государственный медицинский университет, Украина, г. Запорожье

Преподавание клинической фармации и косметологии магистрантам по специальности «Технология парфюмерно-косметических средств» требует постоянного совершенствования образовательного процесса и четкого соответствия учебным планам и рабочей программе этой

дисциплины. В статье приведены данные об организации учебного процесса по клинической фармации и косметологии провизорам-магистрантам.

Ключевые слова: клиническая фармация, косметология, магистратура.

Bilay I. M., Rybalko T. P., Mikhayluk E. O., Krasko M. P., Demchenko V. O., Ostapenko A. O. Teaching of clinical pharmacy and cosmetology to master of pharmacy / Zaporizhzhia State Medical University, Ukraine, Zaporizhzhia.

Teaching clinical pharmacy and cosmetology to magistracy of "Technology of perfumery cosmetics" requires constant improvement of the educational process and strict compliance with the curriculum and the work program of the discipline. The article presents data of the educational process of clinical pharmacy and cosmetology to master of pharmacy.

Keywords: clinical pharmacy, cosmetology, magistracy.

Предметом вивчення клінічної фармації та косметології провизорам магістрантам зі спеціальності «Технологія парфумерно-косметичних засобів» є фармацевтичні та клінічні аспекти лікознавства, головним завданням якої є створення надійних теоретичних основ і методологічних підходів щодо раціонального застосування лікарських препаратів.

Методика викладання дисципліни в магістратурі базується на затвердженій робочій програмі з клінічної дисципліни. Програма вивчення навчальної дисципліни «Клінічна фармація та косметологія» складається відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра напряму «1202 фармація» спеціальності 8.12020104 «Технології парфумерно-косметичних засобів» за навчальним планом, затвердженим МОЗ України.

Метою викладання клінічної фармації та косметології є підготовка провизорів-магістрантів, які б володіли достатнім обсягом теоретичних знань

та практичних навичок для проведення разом з лікарем роботи по забезпеченню максимально раціональної лікарської терапії та профілактики конкретного хворого, а також для здійснення фармацевтичної опіки пацієнтів в аптеці.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Клінічна фармація та косметологія» є: оволодіння основними принципами обґрунтування та застосування лікувального косметичного догляду з використанням косметичних засобів лікувально-профілактичного призначення; раціональною технологією косметичних процедур; забезпечення раціонального та безпечного щодо здоров'я людини застосування окремих видів косметичних препаратів та процедур. Також провізори-магістранти повинні засвоїти загальну синдромологію та симптомологію найбільш поширених захворювань в клініці внутрішніх хвороб; засвоїти ознаки основних симптомів, які можуть лікуватися за допомогою безрецептурних лікарських препаратів (ЛП) в межах концепції самолікування (нежить, головний біль, діарея тощо); засвоїти ознаки основних синдромів, які потребують обов'язкового втручання лікаря; загальних принципів діагностики та методології диференціальної діагностики захворювань внутрішніх органів, засвоєння загальних принципів інтерпретації результатів обстеження хворого; засвоїти загальну методологію та принципи вибору ЛП для ефективної та безпечної лікарської терапії, враховуючи функціональний стан хворого та фармакологічні особливості ЛП; засвоїти принципи оцінки ефективності та профілю безпеки застосування конкретних фармакологічних груп та ЛП; засвоїти основні принципи симптоматичної лікарської терапії захворювань і патологічних станів, при яких можливе відповідальне самолікування; засвоїти принципи та навички здійснення

фармацевтичної опіки пацієнтів при лікуванні безрецептурними та рецептурними ЛП; засвоїти навички отримання, аналізу та подання інформації про фармакологічні властивості ЛП, тобто проведення консультаційної роботи про ЛП серед медичних працівників та різних верств населення; засвоїти принципи медичної деонтології, етичних норм поведінки провізора в клініці, взаємовідносинами провізора та лікаря, провізора та хворого; ознайомити з основними видами медичної документації та методами клінічного обстеження хворих.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістри зі спеціальності «Технології парфумерно-косметичних засобів» повинні знати: клінічні прояви, етіологію та патогенез захворювань шкіри, волосся та нігтів; захворювання шкіри, які найчастіше зустрічаються в косметологічній практиці та які потребують медикаментозної корекції; патологічні стани шкіри, які підлягають корекції в умовах косметологічного закладу; характеристику, класифікацію та прояви косметичних недоліків шкіри та її придатків; характеристику, класифікацію, номенклатуру, механізм дії та особливості застосування лікувально-профілактичних косметичних засобів, що використовуються для корекції косметичних дефектів; характеристику, класифікацію, номенклатуру та техніку виконання косметичних процедур, що використовуються для корекції косметичних дефектів; методи визначення ефективності та безпеки застосування косметичних препаратів та процедур лікувально-профілактичної дії; основи деонтології, етики спілкування з медичним персоналом, хворими; основні клінічні симптоми і синдроми найбільш поширених захворювань; підходи до медикаментозного лікування найбільш поширених захворювань; характерні клінічні симптоми найбільш

розповсюджених захворювань, що вимагають обов'язкової консультації лікаря; перелік захворювань і патологічних станів, при яких можливе відповідальне самолікування, та характерні для них клінічні прояви; основні принципи симптоматичної лікарської терапії захворювань і патологічних станів, при яких можливе відповідальне самолікування; особливості брендівих і генеричних ЛП; вимоги до генеричних ЛП; клініко-фармакологічну характеристику сучасних ЛП різних фармакологічних груп, в тому числі комбінованих ЛП; вплив фізико-хімічних властивостей на фармакокінетичні та фармакодинамічні властивості ЛП; принципи взаємодії ЛП в організмі хворого; переваги та недоліки тієї чи іншої лікарської форми конкретних ЛП різних фармакологічних груп; методи та критерії оцінки клінічної ефективності ЛП основних фармакологічних груп; клінічні прояви можливих побічних ефектів різних ЛП, засоби корекції та профілактики; принципи класифікації ЛП на рецептурні і безрецептурні та критерії відбору ЛП для включення їх у категорію безрецептурних; алгоритм вибору оптимального безрецептурного ЛП для лікування захворювань і патологічних станів, при яких можливе відповідальне самолікування; обов'язки та ступінь відповідальності провізора (фармацевта) за ефективність лікарської терапії при здійсненні фармацевтичної опіки.

У той же час провізори-магістранти вивчають структуру вітчизняної охорони здоров'я, медичну етику та деонтологію, основну медичну документацію. За час навчання вони засвоюють на пізнавальному рівні основні методи клінічного обстеження хворих, загальну симптоматологію та синдромологію найбільш поширених захворювань внутрішніх органів, ознайомлюються з загальними принципами побудови діагнозу. На базі теоретичних знань з фармакології та основ внутрішніх хвороб провізори-

інтерни набувають теоретичних та практичних навичок у галузі клінічної фармакології основних фармакологічних груп лікарських препаратів, навчаються проводити корекцію лікарської терапії та вибір найбільш раціональних лікарських препаратів та їх комбінацій для конкретного хворого, з урахуванням його стану та перебігу захворювання.

Література:

1. Белай И. М. Учебно-методическое пособие к практическим занятиям по клинической фармации для провизоров-курсантов по специальности «Общая фармация». – Запорожье, 2011. – 40 с.
2. Зіменківський А. Б. Клінічний провізор в системі охорони здоров'я/ А. Б. Зіменківський, Л. Є. Зарума // Вісник фармакології і фармації. – 2007. - №6. – с. 58-60.
3. Клінічна фармакологія : підручник / О. Я. Бабак, О. М. Безугла, В. І. Волков; за ред. О. Я. Бабака, О. М. Білова, І. С. Чекмана. – К.: Медицина, 2008. – 768 с.
4. Фармакотерапія: підручник для студентів фарм. факультетів / під ред. О. В. Крайдашенка, В. Р. Купновицької, І. М. Кліща, В. Р. Лизогуба. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 644 с.
5. Толочко В. М. На шляху гармонізації фармацевтичної освіти до європейського освітнього простору // Досягнення та перспективи розвитку фармацевтичної галузі: Матеріали VI національного з'їзду фармацевтів. – Х.: Вид-во НФаУ, 2005. – С.45-46.

References:

1. Belai Y. M. Uchebno-metodycheskoe posobyе k praktycheskym zaniatyam po klynnycheskoi farmatsyy dlia provyzorov-kursantov po spetsyalnosty «Obshchaia farmatsyia». – Zaporozhe, 2011. – 40 s.

2. Zimenkivskyi A. B., Zaruma L. Ye. *Klinichniy provizor v systemi okhorony zdorov`ya* // *Visnyk farmakolohii i farmatsii*. – 2007. - № 6. – s. 58-60.
3. *Klinichna farmakolohiia: pidruchnyk* / O. Ya. Babak, O. M. Bezuhla, V. I. Volkov; za red. O. Ya. Babaka, O. M. Bilova, I. S. Chekmana. – K.: Medytsyna, 2008. – 768 s.
4. *Farmakoterapiia: pidruchnyk dlia studentiv farm. fakultetiv* / pid red. O. V. Kraidashenka, V. R. Kupnovytskoi, I. M., Klyshcha, V. R. Lyzohuba. – Vinnytsia: Nova Knyha, 2010. – 644 s.
5. Tolochko V. M. *Na shliakhu harmonizatsii farmatsevychnoi osvity do yevropeiskoho osvitnoho prostoru* // *Dosiahnennia ta perspektyvy rozvytku farmatsevychnoi haluzi: Materialy VI natsionalnogo z`yizdu farmatsevtiv*. – Kh.: Vyd-vo NFaU, 2005. – S.45-46.